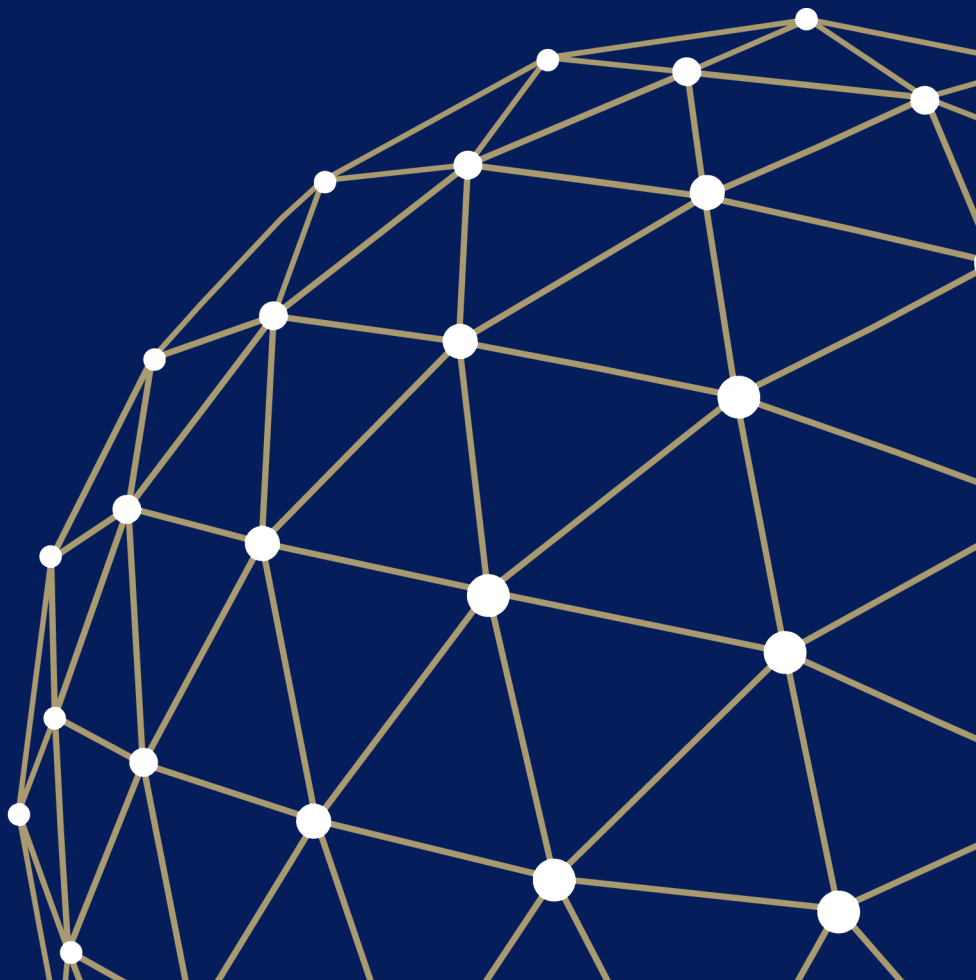

Elemzés a 2014. évi költségvetési törvényjavaslatról

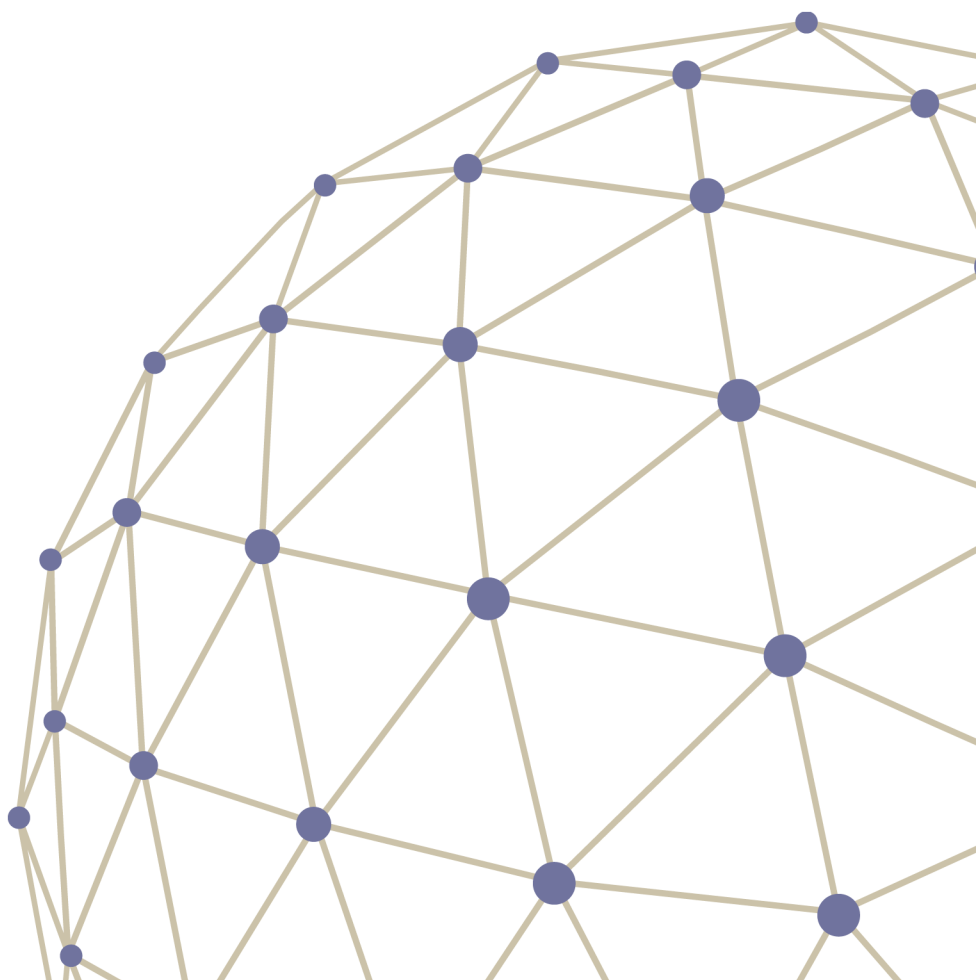
Elemzés az államháztartásról
2013. október

Elemzés a 2014. évi költségvetési törvényjavaslatról

Elemzés az államháztartásról
2013. október

A Magyar Nemzeti Bank a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvényben meghatározott alapvető feladatai, így különösen a monetáris politika meghatározásával és megvalósításával kapcsolatos feladata ellátásának támogatására elemzi a költségvetési hiány és adósság alakulását, figyelemmel kíséri az államháztartás finanszírozását, elemzi a finanszírozásnak a monetáris folyamatokra, a pénzpiacok alakulására, a likviditásra gyakorolt hatását, kutatásokat folytat fiskális politikai kérdésekben.

A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény értelmében az MNB elnöke a Költségvetési Tanács (KT) tagja, és ebben a minőségében részt vesz az Országgyűlésnek benyújtani tervezett költségvetési törvény tervezetére vonatkozó KT-vélemény kialakításában. Az MNB-ben rendelkezésre álló szakmai tudás és felhalmozott információ így közvetetten támogathatja a KT munkáját. Az MNB-nek a költségvetési törvényjavaslat tervezetével kapcsolatos véleményét a KT ülésén az MNB elnöke jeleníti meg, akit az így megjelenített vélemény nem köt a KT tagjaként biztosított jogainak szabad gyakorlásában.

A fenti feladatok legmagasabb szakmai színvonalon történő teljesítésének támogatása érdekében az MNB rendszeresen elemzi a költségvetési folyamatokat. A szélesebb közvélemény az „Elemzés az államháztartásról” című kiadványból ismerheti meg e szakértői elemzések legfontosabb eredményeit.

Az elemzés dr. Windisch László általános irányítása alatt készült. A jelentés elkészítésében a Költségvetési elemzések, a Közgazdasági előrejelzés és elemzés, valamint a Monetáris politika és pénzpiaci elemzés igazgatóság munkatársai vettek részt. A publikációt dr. Balog Ádám alelnök hagyta jóvá.

Az elemzés elkészítésekor a 2013. október 4-ig rendelkezésünkre álló információkat vettük figyelembe.

Kiadja:

Magyar Nemzeti Bank

Felelős kiadó: Hergár Eszter

1850 Budapest, Szabadság tér 9.

www.mnb.hu

ISSN 2063-174X (on-line)

Tartalom

Összefoglaló.....	5
A 2014. évi költségvetésről szóló törvényjavaslat végrehajthatósága.....	5
A 2014. évi költségvetésről szóló törvényjavaslat hitelessége.....	7
1. Előrejelzési elveink.....	8
2. A törvényjavaslat alapjául szolgáló makrogazdasági feltételezések értékelése.....	10
3. A törvényjavaslatból következő államháztartási egyenlegek értékelése.....	11
3.1. A központi alrendszer 2014. évi pénzforgalmi egyenlege.....	11
3.2. A kormányzati szektor ESA-szemléletű egyenlege.....	12
4. A költségvetési törvényjavaslat részletes értékelése.....	13
4.1. Elsődleges bevételek.....	13
4.2. Elsődleges kiadások.....	16
4.3. Kamategyenleg.....	19
5. A költségvetési törvényjavaslathoz kapcsolódó fő kockázatok.....	20
6. A törvényjavaslat jogszabályi megfelelése.....	21
6.1. Az Alaptörvényben foglalt adósságszabály.....	21
6.2. A stabilitási törvény átmeneti szabálya és adósságképlete.....	22
6.3. A stabilitási törvény adósságképlete.....	22
Függelék: Háttértáblázatok.....	23

ÖSSZEFOGLALÓ

A törvényjavaslat elemzésének szempontjai

Magyarország Alaptörvénye és a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló törvény rendelkezései értelmében a Költségvetési Tanács a költségvetési törvényjavaslat tervezetét a végrehajthatóság és a hitelesség szempontjából értékeli, amely szempontokat itt az alábbiak szerint értelmezzük.

A végrehajthatóság alatt azt értjük, hogy a törvényjavaslatban meghatározott egyes kiadási és bevételi előirányzatok, illetve a költségvetési egyenlegcél teljesíthető-e. Ennek érdekében megvizsgálandó, hogy a költségvetési törvényjavaslat reális makrogazdasági feltételezésekre, költségvetési bázisra és intézkedésekre épül-e, konzisztens-e mindezekkel és levezethető-e a törvényjavaslatban megfogalmazott hiánycél.

A hitelesség ezzel szemben nehezebben számszerűsíthető, illetve több dimenzió mentén értelmezhető kritérium. A törvényjavaslat hitelességét egyrészt az határozza meg, hogy a költségvetési javaslatban szereplő egyenleg eléréséhez szükséges kormányzati intézkedések jogszabályokkal alátámasztottak-e, illetve hogy a javaslat teljesíti-e a hatályban lévő költségvetési szabályrendszer előírásait.

Elemzésünk alapja az Országgyűlésnek benyújtott költségvetési törvényjavaslat, ami kismértékben eltér attól a tervezettől, amelyet a Költségvetési Tanácshoz eljuttatott a Nemzetgazdasági Minisztérium. Ennek következtében a publikus elemzés a Költségvetési Tanács részére készített háttérelmzésünktől is némileg különbözik, de a változások az elemzés főbb megállapításait nem érintik.

A 2014. évi költségvetésről szóló törvényjavaslat végrehajthatósága

Elemzésünk szerint 2014-ben az ESA-szemléletű költségvetési hiány az Országvédelmi Alapban elkülönített szabad tartalékok fel nem használása esetén a GDP 2,8 százaléka lehet, tehát elérhető a költségvetési törvényjavaslatban megfogalmazott 2,9 százalékos hiánycél. Az Országvédelmi Alap azt a célt szolgálja, hogy a tervezettnél nagyobb hiány kialakulásának veszélye esetén a Kormány ezen tartalék el nem költésével képes legyen mérsékelni a deficitet. A hiánycél eléréséhez alappályánk szerint a tartalék nagy részét meg kell takarítani, tehát amennyiben előre nem látható makrogazdasági események és fiskális folyamatok következnek be számottevő negatív költségvetési hatással, akkor ezek ellensúlyozását a tartalékon felül, más eszközökkel kell kezelni.

A költségvetési törvényjavaslat a jegybank által valószínűnek tartott makrogazdasági pályához igen hasonló folyamatokkal számol. A javaslat 2014-re 2 százalékos reálnövekedést vetít előre, ami lényegében megegyezik az MNB 2,1 százalékos előrejelzésével. Emellett a nominális folyamatok is hasonlóak: a költségvetési javaslat és a jegybank is 2,4 százalékos inflációra számít 2014-ben. A makrogazdasági pályából tehát nem következik lényeges eltérés a két intézmény költségvetési előrejelzése között.

Előrejelzésünkben figyelembe vettük a törvényjavaslatban és annak indoklásában szereplő valamennyi intézkedést, amelyet azonosítani tudtunk. Ezek költségvetési hatására vonatkozó becslésünk nem tér el jelentősen a

törvényjavaslattól. A Népesedéspolitikai program keretében a családi kedvezmény egyéni járulékokra való kiterjesztése miatt - a költségvetési törvényjavaslatához hasonlóan - 48 milliárd forintnyi járulékcsökkenésre számítunk (a becslések pontosságát nehezítette, hogy a Népesedéspolitikai program pontos szabályai nem voltak megismerhetőek a törvényjavaslattal együtt).

A bevételi oldalon a költségvetési törvényjavaslat és prognózisunk között a legnagyobb különbség az áfabevételeknél jelentkezik (1. táblázat). Az eltérés legnagyobb része abból eredhet, hogy a gazdaság fehéredéséből származó hatást a törvényjavaslatban szereplőnél - az óvatosság elve alapján - vélhetően kisebbre becsüljük (a GDP 0,2 százalékára), bár a törvényjavaslat mögött meghúzódó pontos feltételezést nem ismerjük. Az áfa mellett több adónemből származó bevétel is kismértékben elmaradhat az előirányzattól (egyenként 5-15 milliárd forinttal), ezek hatását azonban előrejelzésünk szerint ellensúlyozhatják a magasabb járulékbevételek.

A kiadási oldalon a legjelentősebb különbség az EU által támogatott beruházásokhoz biztosítandó kisebb önerőnél figyelhető meg. Az eltérést az okozza, hogy az uniós támogatások növekedését a törvényjavaslatban szereplőnél mérsékeltre becsüljük.

A központi alrendszer pénzforgalmi egyenlege összességében a GDP 0,1 százalékaival kedvezőtlenebb lehet a költségvetési törvényjavaslatban szereplőnél, amit a GDP további 0,1 százalékaival növel az ESA-hídra vonatkozó eltérő várakozásunk. Mindezek eredőjeként a Kormány 2,9 százalékos GDP-arányos ESA-hiánycéljához képest 3,1 százalékos prognózis adódik az Országvédelmi Alap törlése nélkül. Az Alap célja és felhasználási szabályai alapján úgy számolunk, hogy a Kormány a költségvetési hiánycél elérésének biztosítása érdekében az Országvédelmi Alapot (GDP 0,3 százaléka) nem költi el, így a kormányzati hiánycélnál a GDP 0,1 százalékaival kedvezőbb, 2,8 százalékos hiány alakulhat ki 2014-ben.

1. táblázat: Előrejelzésünk és az előirányzat közötti eltérések (negatív szám hiánynövelő hatást jelent)

	a GDP százalékában
1. Általános forgalmi adó	-0,5
2. Társas vállalkozások befizetései	-0,2
4. Járulékbevételek	0,2
3. EU által támogatott beruházásokhoz kapcsolódó önerő	0,4
5. Központi alrendszer pénzforgalmi egyenlege (1+...+4)	-0,1
6. Helyi önkormányzatok egyenlege	0,0
7. ESA-híd	-0,1
8. Kormányzati szektor ESA-egyenlege (5+6+7)	-0,2
9. Országvédelmi Alap zárolása	0,3
10. Kormányzati szektor ESA-egyenlege zárolással (8+9)	0,1

Előrejelzésünk pontszerű becslést tartalmaz a hiányra vonatkozóan, amit azonban kétirányú kockázatok öveznek. Jelentős a frekvenciaértékesítésből tervezett - a GDP 0,4 százaléka rúgó - bevétel, aminek teljesülését az ágazat korlátozott beruházási forrásai (korábbi frekvenciavásárlások, megnőtt fiskális terhek), valamint a bizonytalanul megbecsülhető technológiai lehetőségek és fogyasztói kereslet kérdéssé teszik. Ezt a kockázatot mérsékli, hogy a frekvencia-hasznosítási díjak a Beruházási Alap kiadásait fedező bevételnek számítanak. A Beruházási Alap előirányzatainak esetében új kötelezettséget vállalni az államháztartásért felelős miniszter előzetes egyetértésével lehet. Kétoldalú kockázatot jelent, hogy az adóbeszedés hatékonyságát célzó lépések alapján technikai

feltételezéseként a GDP 0,2 százalékát elérő többlet áfabevétellel számolunk, azonban a tényleges hatás ettől bármelyik irányba eltérhet. Előrejelzésünkben a kormányzati becslésnél számottevően alacsonyabbra becsültük az uniós támogatások igénybevételét, ami javította az egyenleget, mert ennek következtében a költségvetés által biztosítandó önerő is mérsékeltebb lehet. Amennyiben sikerül az általunk becsülnél nagyobb összeget lehívni, az egyrészt megemeli az önerőn keresztül a költségvetés kiadásait, másrészt nagyobb gazdasági növekedést okozna, és így növelné az adóbevételeket is, tehát az egyenlegre gyakorolt hatása nagyjából semleges lehet.

A 2014. évi költségvetésről szóló törvényjavaslat hitelessége

A törvényjavaslat megfelel az Alaptörvényben megfogalmazott adósságszabálynak, mert mind az előirányzatok alapján, mind előrejelzésünk szerint csökken 2014-ben a GDP-arányos államadósság (a stabilitási törvény definíciójának megfelelő és az EDP-módszertan szerinti adósság is). Az EDP-módszertannak megfelelő adósságráta – a törvényjavaslatban foglalt devizaárfolyamokkal számolva - a 2013. év végére becsült 79,4 százalékos értékéről 78,6 százalékra mérséklődhet 2014 végére.

Szintén megfelel a költségvetés a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló törvény átmeneti rendelkezésének, ami - összhangban az Európai Unió költségvetési szabályaival - azt írja elő, hogy a kormányzati szektor hiánya nem haladhatja meg a GDP 3 százalékát.

A költségvetési törvényhez kapcsolódó adózási jogszabályokat és a Népesedéspolitikai program elemeivel kapcsolatos szaktörvény-módosításokat elemzésünk lezárásakor (2013. október 4-ig) még nem nyújtották be az Országgyűlésnek, ami mérsékli a törvényjavaslat megalapozottságát. Az adó- és szaktörvények változásai és a költségvetési törvényjavaslat esetleges módosításai természetesen jelentősen befolyásolhatják a költségvetés várható egyenlegét.

1. ELŐREJELZÉSI ELVEINK

A 2014. évi költségvetésről szóló törvényjavaslatot alapvetően az MNB államháztartási előrejelzéséhez viszonyítva értékeljük. A nemzetközi gyakorlatot követve a fiskális előrejelzést 2003. augusztus óta szabályalapon végezzük.¹ Nemzetközi ajánlások szerint az elfogadott (vagy bejelentett) fiskális intézkedések közül csak azokat szabad figyelembe venni, amelyek kellően részletezettek.²

A részletezettség kritériuma a különböző államháztartási tételek esetében eltérően értelmezhető. Különbséget teszünk aszerint, hogy a kormányzat milyen mértékű kontrollt gyakorol az egyes tételek felett. A részletezettség kritériuma a nem teljes mértékben kontrollált bevételek és kiadások esetében azt jelenti, hogy mindazon paramétereknek rendelkezésre kell állni, amelyek segítségével megbízható előrejelzés készíthető. Amennyiben ezek a paraméterek nem ismertek, akkor általában nem számolunk az intézkedés hatásával. A következőkben a központi alrendszer és a helyi önkormányzatok pénzforgalmi tételeit, valamint a kormányzati szektor eredményszemléletű számaint vizsgáljuk meg a kormányzati kontroll mértékének szempontjából.

A kormányzati kontroll mértéke nagyon eltérő az államháztartás egyes *pénzforgalmi* tételeit illetően:

- A kamategyenlegre döntően a kormányzati kontrollon kívül álló tényezők, azaz a fennálló adósságállomány és a hozamok hatnak, míg a kormányzat a finanszírozási tervben szereplő forint-deviza és lejárat szerinti szerkezet meghatározásával csak kisebb mértékben befolyásolhatja a kamatkidadások rövid távú alakulását.³
- Az adóbevételek esetében is korlátozott ez a befolyás, mert csak az adózási paramétereket határozza meg a kormányzat, de az adóalapok alakulására meghatározó befolyással bírnak a makrogazdasági folyamatok is. Amennyiben az adózók különböző adózási formák (EVA, KIVA, KATA) között választhatnak, további bizonytalanságot jelent, hogy milyen döntést hoznak. A kormányzat az adóbeszedés hatékonyságának növelése érdekében is tehet lépéseket, de ennek hatása is függ az adózók reakciójától. Bizonytalansága miatt előrejelzéseinkben elvi alapon nem számolunk adóbeszedési hatékonyságból eredő bevétellel, hiszen ez azt is szükségessé tenné, hogy egyidejűleg az adóelkerülés (potenciálisan beszedhető bevétel) alakulásáról is legyen becslésünk. Praktikus okokból azonban 2013-ban eltértünk ettől, hiszen nem feltételezhetjük, hogy a pénztárgépek szorosabb ellenőrzésének semmilyen hatása nem lesz. Előrejelzést nem készítettünk erre a tételre, és a feltételezett hatást elemzéseinkben külön jelezzük.
- A lakossági transferek esetében szintén kontrollálhatóak egyes paraméterek, de a demográfiai folyamatok és az indexálás alapját képező infláció nem (vagy az infláció csak kevésbé és közvetetten).
- A koncesszióból várt bevétel függ attól, hogy a kormányzat milyen jogokat milyen időszakra értékesítene, de más tényezők nem kontrollálhatóak, nevezetesen, hogy erre van-e kereslet, illetve milyen a piaci értéke.
- Az önkormányzatok esetében a központi források mellett az adókivetés szabályai és az eladósodás is kontrollálható a kormányzat által. A tényleges adóbevételt azonban a makrogazdasági folyamatok, a kiadásokat pedig az önkormányzatok alakíthatják, figyelembe véve, hogy eszközeik értékesítése révén lehet mozgásterük.

¹ Módszerünk részletesebb leírását lásd a 2003. augusztusi inflációs jelentés 76-77. oldalán.

² Az OECD előrejelzési szabálya azokat a bejelentett fiskális intézkedéseket veszi figyelembe, amelyek jól definiált programokban testesülnek meg (http://www.oecd.org/document/40/0,3746,en_2649_34573_1850792_1_1_1_1,00.html). Az ECB a nemzetközi tapasztalatok alapján hangsúlyozza, hogy a fiskális előrejelzés csak azokat a kellően részletezett intézkedéseket vegye figyelembe, amelyeket a parlament elfogadott, vagy valószínűleg ilyen formában fog elfogadni (lásd: Leal Teresa., Javier J. Pérez, Mika Tujula and Jean-Pierre Vidal: „Fiscal Forecasting – Lessons from the Literature and Challenges” ECB working paper No 843, 2007 december).

³ Amíg nem áll rendelkezésre a becsléshez szükséges hivatalos finanszírozási terv, addig az ismert adósságkezelési stratégia alapelveiből indulunk ki a finanszírozási szerkezet feltételezésénél.

- A legszorosabb ellenőrzést a kormányzat a költségvetési szervek és fejezetek kiadásai felett gyakorolja. Itt eltérést egyrészt az EU által finanszírozott kiadások okozhatnak, hiszen ezek az EU-tól származó források alakulásától függenek, amire saját becslést készítünk. Másrészt az előirányzat-maradványok állományának csökkenése vagy növekedése is eltérítheti a szervek és fejezetek kiadásait az előirányzattól, de részben ez is kontrollálható, például a maradványtartási kötelezettség előírása révén.
- A kormányzati kiadási előirányzatok között vannak olyan kondicionális tételek, amelyek fölött a kormányzat teljes kontrollt gyakorol, de amelyek évközben csak akkor törölhetőek, ha a deficit alakulását kedvezőtlennek ítéli a Kormány. Az Országvédelmi Alap esetében az előirányzatok felhasználása nem történik meg, amennyiben a kormányzat úgy látja, hogy a hiánycél egyébként nem lenne teljesíthető. Mivel előrejelzésünk szerint a hiány a kormányzati cél felett alakulhat, konzisztens módon feltételezhetjük, hogy a cél eléréséhez szükséges mértékig e tartalék nem kerül felhasználásra. A Beruházási Alaphoz sorolt előirányzatoknál az államháztartásért felelős miniszter egyetértése nélkül új kötelezettséget nem lehet vállalni, így elvben ez is a fegyelmezett költségvetési politika megvalósításának eszköze lehet.

A kormányzati kontroll csak részben tud érvényesülni az eredményszemléletű folyamatok és a kormányzati szektort statisztikai értelemben bővítő (pl. non-profit) intézmények esetében. A szervek pénzforgalmi kiadásainak visszafogása például eredményszemléletben nem jelent megtakarítást, hiszen a szállítói állomány növekedését eredményezi. E tételeket az államháztartási deficitet korrigáló ESA-hídnek nevezzük. A teljes ESA-hídra nem készítünk önálló előrejelzést, hanem jelentős részben átvesszük a legutolsó hivatalos (költségvetési törvényben vagy Eurostat notifikációban szereplő) kormányzati előrejelzést. Ettől azonban bizonyos esetekben eltérünk, és saját becslést készítünk (például a kamatkidadások eredményszemléletű korrekciójának becslésénél).

A részletezettség kritériuma alól ez alkalommal kivételt tettünk a Népesedéspolitikai program egyes elemeit illetően. A program legnagyobb költségvetési hatású lépését, a családi adókedvezmény egyéni egészségbiztosítási- és nyugdíjjárulékra való kiterjesztését elfogadható pontossággal írja le a törvényjavaslat, de a program más elemeit (például rugalmas gyed és gyed) nem részletezi. Utóbbiak esetében a költségvetési hatásra nézve elfogadtuk azt az implicit becslést, ami az intézkedés nélküli előrejelzésünk és az előirányzat különbségéből adódott.

2. A TÖRVÉNYJAVASLAT ALAPJÁUL SZOLGÁLÓ MAKROGAZDASÁGI FELTÉTELEZÉSEK ÉRTÉKELÉSE

A költségvetési törvényjavaslat makropályáját az MNB legfrissebb előrejelzésével összevetve az alábbi fő megállapításokat tehetjük.⁴

A benyújtott költségvetési törvényjavaslat makrogazdasági pályája reálgazdasági oldalon a jegybank előrejelzésével lényegében megegyező, bár 2013-ban minimálisan magasabb, 2014-ben alacsonyabb GDP növekedéssel számol. A javaslat **2013. évi növekedési prognózisát lefelé mutató kockázatok övezik**: bár a növekedés alapfolyamatai fokozatosan javulnak, a III. negyedévre rendelkezésre álló termelési indikátorok (és a mezőgazdaság kibocsátásával kapcsolatos előzetes információk) alapján valószínűsíthető második félévi növekedési dinamika mellett a GDP éves bővülése a költségvetésben vártnál alacsonyabb lehet. **A következő évi GDP növekedés ezzel szemben magasabb is lehet a törvényjavaslatban szereplő várakozásnál.** Ennek fő oka, hogy a törvény még nem számolt a Növekedési Hitelprogram folytatódásával, ami magasabb vállalati beruházási aktivitással járhat.

A munkapiaci folyamatokat a bővülő munkakínálat és a jövedelmezősége helyreállítására törekvő vállalati szektor visszafogott munkakereslete határozza meg. A laza munkapiaci környezet visszafogott bérdinamikát eredményezhet, emellett a vállalatok foglalkoztatása is csak lassan bővíthet. Mivel 2012-ben jelentősen csökkent a ledolgozott munkaórák száma, ezért rövid távon inkább a meglévő foglalkoztatottak óráinak növekedésében jelentkezhet az élénkülő konjunktúra hatása. Véleményünk szerint **a törvényjavaslatnak a versenyszféra foglalkoztatására és béreire vonatkozó előrejelzését – így a munkához kötődő adó- és járulékbevételeket - lefelé mutató kockázatok övezik.**

Mindkét évben magasabb háztartási fogyasztási kiadással számol a javaslat, mint a jegybanki prognózis, amelynek háttérében elsősorban a kedvezőbb jövedelmi folyamatok állnak. Megítélésünk szerint a fogyasztói viselkedést jellemző óvatosság továbbra is fennmaradhat. Folytatódhat a lakosság adósságállományának leépítése is, így a megtakarítási ráta csak lassan csökkenhet, ami a fogyasztás volumenének mérsékelt növekedését vetíti előre. Összességében a költségvetési törvényjavaslatban szereplő **lakossági fogyasztás-előrejelzést lefelé mutató kockázat övezi.**

2. táblázat: A makrogazdasági előrejelzések összehasonlítása (százalékos változás az előző évhez képest)

	2012 tény	Költségvetés		MNB		Eltérés	
		2013 előrejelzés	2014	2013 előrejelzés	2014	2013 (MNB - költségvetés)	2014
1. GDP növekedési üteme	-1,7	0,9	2,0	0,7	2,1	-0,2	0,1
2. GDP deflátor	3,1	3,2	2,8	3,3	2,7	0,1	-0,1
3. Fogyasztói árindex változása (éves átlag)	5,7	1,9	2,4	2,0	2,4	0,1	0,0
4. Háztartások fogyasztása	-1,9	0,1	1,5	0,0	1,0	-0,1	-0,5
4/A. Ebből: háztartások fogyasztási kiadása	-1,4	0,6	1,9	0,4	1,2	-0,2	-0,7
5. Közösségi fogyasztás	0,0	0,0	0,0	-0,5	0,1	-0,5	0,1
6. Természetbeni társadalmi juttatás kormányzattól	-4,2	-1,8	0,0	-1,6	0,2	0,2	0,2
7. Bruttó állóeszköz-felhalmozás	-3,8	0,2	5,9	-1,3	7,8	-1,5	1,9
8. Belföldi felhasználás	-3,7	0,5	2,2	0,3	2,1	-0,2	-0,1
9. Termékek és szolgáltatások exportja	2,0	4,5	5,8	3,4	5,3	-1,1	-0,5
10. Termékek és szolgáltatások importja	0,1	4,5	6,2	3,3	5,6	-1,2	-0,6

⁴ Elemzésünk és a költségvetési törvényjavaslat alapjául is a KSH 2013 szeptemberében felülvizsgált – a korábbi adatközléshez képest nominálisan lefelé revidált – nominális GDP adatai szolgálnak.

3. A TÖRVÉNYJAVASLATBÓL KÖVETKEZŐ ÁLLAMHÁZTARTÁSI EGYENLEGEK ÉRTÉKELÉSE

3.1. A központi alrendszer 2014. évi pénzforgalmi egyenlege

A központi alrendszer 2014. évi pénzforgalmi egyenlegére vonatkozó várakozásunk – az Országvédelmi Alap el nem költését feltételezve – a törvényjavaslatban szereplőnél némileg kisebb hiányt mutat. A törvényjavaslat a központi alrendszer 2014. évi pénzforgalmi hiányát 925 milliárd forintban határozza meg, ami a GDP 3,0 százalékának felel meg. Előrejelzésünk szerint ennél kissé magasabb hiány alakulhatna ki (960 milliárd forint), ha a törvényjavaslattal összhangban a kiadások között könyveljük el az Országvédelmi Alapban szereplő 100 milliárd forint többlettartalékot. Elemzésünkben azonban feltételeztük annak törlését a 3 százalék alatti egyenlegcél elérésének biztosítása miatt, aminek következtében 860 milliárd forintos pénzforgalmi deficit alakulhat ki, ami 65 milliárd forinttal, a GDP 0,2 százalékával kedvezőbb a kormányzati célnál.

3. táblázat: A központi alrendszer pénzforgalmi egyenlege (milliárd forint)

	2013		2014		
	Törvényi előirányzat	MNB-előrejelzés	Törvényi előirányzat	MNB-előrejelzés	Eltérés
1. Központi költségvetés egyenlege	-872	-1 584	-901	-1 008	-107
2. Elkülönített állami pénzalapok egyenlege	-7	27	-23	-14	9
3. Társadalombiztosítási alapok egyenlege	0	220	0	63	63
4. Központi alrendszer egyenlege összesen (1+2+3)	-880	-1 337	-925	-960	-35
<i>ebből:</i>					
<i>a. Kamategyenleg</i>	<i>-1 144</i>	<i>-1 102</i>	<i>-1 073</i>	<i>-1 077</i>	<i>-3</i>
<i>b. Elsődleges egyenleg szabad tartalékok nélkül</i>	<i>664</i>	<i>165</i>	<i>249</i>	<i>217</i>	<i>-32</i>
<i>c. Központi szabad tartalékok egyenleghatása</i>	<i>-400</i>	<i>-400</i>	<i>-100</i>	<i>-100</i>	<i>0</i>
5. MNB egyenleg a szabad tartalékok törlésével (4-c)	-880	-937	-925	-860	65

A 2014. évi MNB előrejelzés és a törvényjavaslatban szereplő előirányzatok között a legnagyobb eltérés az áfa esetében azonosítható, ami vélhetően az adóbeszedés hatékonyságjavulását célzó intézkedések eltérő megítélésére vezethető vissza. Azt a technikai feltételezést alkalmaztuk, hogy 2013-ban 30 milliárd forint, 2014-ben 60 milliárd forint lehet az ebből származó bevétel. Az NGM pontos becslését nem ismerjük, de valószínűleg magasabb ennél. Emellett előrejelzésünk szerint több tétel hat kisebb-nagyobb mértékben a magasabb hiány (társas vállalkozások befizetései, pénzügyi tranzakciók illeték, személyi jövedelemadó) vagy a kedvezőbb egyenleg (járulékbefvételek, EU önrész) irányába a törvényjavaslathoz képest.

Jelentős a hatása annak, hogy a kormányzati várakozásnál számottevően alacsonyabbra becsültük az uniós támogatások igénybevételét, ami a törvényjavaslathoz képest önmagában kedvezőbb egyenleg irányába mutat (a GDP közel 0,4 százalékával), mert ennek következtében a költségvetés által biztosítandó önerő is mérsékeltebb lehet. Amennyiben sikerül az általunk becsülnél nagyobb összeget lehívni, az egyrészt megemeli az önerőn keresztül a kiadásokat, másrészt nagyobb gazdasági növekedést okozna, és így növelné az adóbevételeket is, tehát az egyenlegre gyakorolt hatása nagyjából semleges lehet.

A költségvetésben megjelenő Népesedéspolitikai programot előrejelzésünkben figyelembe vettük, amennyire a rendelkezésre álló információk alapján lehetséges volt, de az ezzel kapcsolatos szaktörvények még nem kerültek benyújtásra.

3.2. A kormányzati szektor ESA-szemléletű egyenlege

A kormányzati szektor 2014. évi ESA-módszertan szerinti egyenlegére vonatkozó várakozásunk – az Országvédelmi Alap el nem költségét feltételezve – a GDP 2,8 százalékaival egyenlő, azaz a GDP 0,1 százalékaival alacsonyabb a kormányzati hiánycélnál. A központi alrendszerben az Országvédelmi Alap zárólása esetén a GDP 0,2 százalékaival kedvezőbb hiány alakulhatna ki, mint a költségvetési törvényjavaslatban (a 4. táblázat az utolsó sortól eltekintve az Országvédelmi Alappal együtt mutatja az MNB által becsült egyenleget). A helyi önkormányzatokra vonatkozó egyenleget elérhetőnek tartjuk.

A pénzforgalmi és az eredményszemléletű hiány közötti ún. ESA-híd becslésünk kissé kedvezőtlenebb lehet a törvényjavaslatban szereplőnél, aminek oka, hogy egyes, a pénzforgalmi egyenlegben nem szereplő kiadásokat itt vettünk figyelembe, például a közútkezelés költségeit.

4. táblázat: A kormányzati szektor ESA-egyenlegének levezetése (a GDP százalékában)

	2012	2013	2014		
	Előzetes tény	MNB-előrejelzés	Törvényi előirányzat	MNB-előrejelzés	Eltérés
1. Központi alrendszer egyenlege	-2,1	-4,6	-3,0	-3,1	-0,1
2. Önkormányzatok egyenlege	0,5	0,2	-0,1	-0,1	0,0
3. Államháztartás pénzforgalmi (GFS) egyenlege (1+2)	-1,7	-4,4	-3,1	-3,2	-0,1
4. GFS-ESA különbszet	-0,3	0,4	0,2	0,1	-0,1
5. Kormányzati szektor ESA-egyenlege (3+4)	-2,0	-3,9	-2,9	-3,1	-0,2
6. ESA-egyenleg központi szabad tartalékok nélkül	-2,0	-2,6		-2,8	

1. keretes írás: A Népesedéspolitikai program eddig megismert elemei

A költségvetési törvényjavaslat értelmében 2014. január 1-jétől bevezetésre kerül a Népesedéspolitikai program, amelynek költségvetési vonzata a törvényjavaslatból kiolvasható információk és az általunk becsült értékek szerint összesen 68 milliárd forint, a GDP 0,2 százaléka lehet. A program a következő intézkedéseket tartalmazza:

- A családi adókedvezmény kiszélesítésével a személyijövedelem-adóból az adóalap hiányában nem érvényesített adókedvezmény levonható lesz az egyéni egészségbiztosítási- és nyugdíjjárulékból.
- A gyermekgondozási díj (gyed) és a gyermekgondozási segély (gyes) igénybevétele rugalmassá válik.
- A gyermeket vállaló diákhitel-adósok törlesztési terheit részben átvállalja az állam.

A fenti lépések közül a legjelentősebb költségvetési hatással a családi adókedvezmény egyéni járulékokra való kiterjesztése bírhat, ami a kormányzati becslések alapján 46-50 milliárd forint járulék-csökkenést okozhat. Ezzel összhangban előzetes prognózisunk szerint 48 milliárd forint járulék-kieséssel járhat a lépés.

A költségvetés kiadásait összesen 20 milliárd forinttal növelheti az intézkedéscsomag. A gyes és a gyed esetében egyelőre nem állnak rendelkezésünkre a tervezett jogszabályváltozások, de mindkét kiadási tétel előirányzatánál többletet érzékelünk a 2013. évi bázisból levezethető prognózishoz képest. Mivel a költségvetési törvényjavaslat nem tartalmazza az egyes ellátások rugalmassá tételével kapcsolatos pontos paramétereket, így a gyes esetében a 6 milliárd forintos, a gyed esetében a 10 milliárd forintos többletkiadást a lépés feltételezett hatásaként érvényesítjük előrejelzésünkben. A diákhitel-tartozások részleges elengedésére vonatkozó 4 milliárd forintos előirányzatot átvesszük a költségvetési törvényjavaslatból.

4. A KÖLTSÉGVETÉSI TÖRVÉNYJAVASLAT RÉSZLETES ÉRTÉKELÉSE

4.1. Elsődleges bevételek

A költségvetés **elsődleges bevételei** prognózisunk szerint jelentős mértékben, a GDP mintegy 0,5 százalékaival elmaradhatnak a költségvetési törvényjavaslatban szereplő előirányzattól. Az eltérés döntő részét a fogyasztáshoz kapcsolódó adóbevételekre, ezen belül is elsősorban az áfabevételekre vonatkozó alacsonyabb prognózisunk magyarázza. Előrejelzésünk szerint a gazdálkodó szervezetek befizetései összesen a GDP 0,2 százalékaival alacsonyabbak lehetnek a tervezettnél, ennek jelentős része azonban a KATA és a KIVA adónemek alacsonyabbra becsült igénybevételéből fakad, amit ellensúlyoznak az ebből következő magasabb járulékbefizetések.

Becslésünk szerint a 2014-es költségvetési törvényjavaslatban szereplő bevétel oldali intézkedések önmagukban GDP-arányosan mintegy 0,2 százalékos bevételecsökkenést okozhatnak. A bevétel oldali intézkedéshez soroljuk a családi adóalap-kedvezmény kiterjesztését, valamint a 2013. november 1-jétől életbe lépő - kisebb költségvetési hatású - 11,1 százalékos mértékű rezsicsökkentést (lakossági áram, gáz és távhő).

GAZDÁLKODÓ SZERVEZETEK BEFIZETÉSEI

Előrejelzésünk alapján a **gazdálkodó szervezetek befizetéseiből** származó teljes bevételösszeg 61 milliárd forinttal maradhat el az előirányzattól. A törvényjavaslattal szembeni eltérés döntő része a bányajáradéknál és az energiaellátók jövedelemadójánál, valamint a Munkahelyvédelmi akcióterv által érintett adónemeknél (társasági adó, egyszerűsített vállalkozási adó, kisadózók tételes adója, kisvállalati adó) jelentkezik. A KIVA és a KATA lehetősége által potenciálisan érintett adóalanyok átlépési hajlandóságát a törvényjavaslat magasabbra becsüli a mi feltételezésünkénél, ami *ceteris paribus* várakozásunknál magasabb adóbevételt implikál az előbbi két adónemnél (másfelől pedig nagyobb kieső járulékbefizetést okozna). A magasabb KIVA bevételi előirányzat hatása nem látható a társasági adóra vonatkozó előirányzatnál, amely azt okozná azonos feltételezések mellett, hogy a nagyobb mértékű KIVA átlépés egyben nagyobb társasági adóbevétel-kiesést eredményez. Mindemellett a gazdálkodó szervezetek befizetéseiből származó bevételekre vonatkozó 2014-es előrejelzések közötti eltérésnek csupán kis részét magyarázhatják a makrogazdasági pályák közötti egyébként is csekély különbségek.

- **Társasági adóból** az előirányzatnál 11 milliárd forinttal kevesebb bevételt várunk 2014-ben. Az elmaradás döntő részét feltehetően a 2013-as bázis eltérő megítélése okozhatja. Ezt nem ellensúlyozza az, hogy a KIVA előirányzat nagyobb mértékű átlépési hajlandóságra utal a társasági adózók részéről, mint az MNB feltételezése, ami önmagában körülbelül 5 milliárd forintos különbséget magyarázhat a két előrejelzés között. A különbséget emellett az új kormányzati intézkedések (tranzakciós adó emelése, rezsicsökkentés) adóalap csökkentő hatására vonatkozó eltérő becslések is magyarázhatják. A gazdaság ciklikus pozíciójának alakulására vonatkozó feltételezések érdemben befolyásolják az adóbevételi dinamikát, ugyanakkor a feltevések közötti különbség információk hiányában nem számszerűsíthető.⁵
- A **kisadózók tételes adójából (KATA)** és a **kisadózó vállalkozások adójából (KIVA)** összességében 36 milliárd forinttal alacsonyabb bevétellel kalkulálunk a kormányzati előirányzatnál, ami az átlépési arányra vonatkozó – fent említett - eltérő feltételezésekre vezethető vissza. A korábbi MNB prognózisok és a kormányzati feltételezések nagyfokú átlépéssel kalkuláltak, a bevételek szempontjából konzervatív előrejelzéseket jelentettek. Ezzel szemben az eddigi 2013-as tényadatok ennél sokkal kisebb adóalap átvitelt mutatnak, amely kisebb átlépési hajlandóságot sejtet 2014-re. Ez utóbbi megfontolás miatt a potenciálisan érintett adóalanyok átlépésének jövőbeli megvalósulását időben jelentősen elnyújtottnak gondoljuk.

⁵ A társasági adóbevétel szintjét alapvetően befolyásoló adókedvezmények (pl. fejlesztési, sportcélú támogatás) igénybevételének mértékére vonatkozó feltevések között nincs érdemi különbség.

- A **bányajáradék** esetében az előirányzattól 10 milliárd forinttal alacsonyabb bevételre számítunk 2014-ben. Az olajár-pályákra vonatkozó várakozások között nincs érdemi különbség, ezért a különbség oka valószínűleg a 2013-ban bevezetett intézkedések áthúzódó hatásának eltérő becslése (rezsicsökkentés, a bányajáradék kulcsának emelése bizonyos szénhidrogén-mezők esetében). Az újabb, várhatóan 2013. november 1-jétől életbe lépő, a lakossági gázárakat is érintő 11,1 százalékos rezsicsökkentés vélhetően ehhez hasonló mértékben csökkenő hatósági gázárakat eredményez, ami egyrészt automatikusan mérsékli a bányajáradékból származó bevételt, másrészt kedvezőtlenül befolyásolhatja a szénhidrogének kitermelési volumenét.
- Az **energiaellátók jövedelemadójából** 9 milliárd forinttal alacsonyabb bevételre számítunk az előirányzathoz képest. Az adónál érvényesíthető kedvezmények kormányzati középértékével számolva az eltérést egyrészt a rezsicsökkentés adóbevétel mérséklő hatásának eltérő számbavétele, másrészt pedig az alacsonyabb 2013-as bázisértékünk magyarázhatja.

FOGYASZTÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ ADÓK

A **fogyasztáshoz kapcsolódó adók** esetén az MNB előrejelzése és a költségvetési előirányzat közötti 150 milliárd forintos különbség döntő része a nettó áfabevételnél, kisebb része pedig a pénzügyi tranzakciók illetéknél jelentkezik. A többi kis súlyú tételnél csupán minimális különbség figyelhető meg, és mivel azok ellentétes irányúak, ezért gyakorlatilag semlegesítik egymást.

- Az **általános forgalmi adó** esetében a prognózisok közti 139 milliárd forintos különbség kisebb részét a bázisúvra vonatkozó áfa-bevételi prognózisunk alacsonyabb szintje, illetve körülbelül 20-25 milliárd forintot a makrogazdasági pálya - a háztartások nominális fogyasztási kiadása prognózisok közötti különbség - magyaráz. A különbség legnagyobb részét a fehéredés hatása teheti ki. Az online pénztárgép-rendszer bevezetéséből technikai feltételezésünk szerint 60 milliárd forint folyhat be, ami vélhetően számottevően elmarad – a törvényjavaslatban nem ismertetett - kormányzati becsléstől.⁶
- Előrejelzésünk lényegében azonos **jövedéki adóbevételt** mutat a 2014-es előirányzattal összehasonlítva. Ez arra utal, hogy a dohánytermékek értékesítési rendszere átalakításának és az ehhez kapcsolódó kiskereskedelmi árrés-emelésnek a keresletcsökkentő hatását az új egyensúlyi állapotban hasonlóan ítélni lehet meg.
- A **pénzügyi tranzakciók illeték** esetében a 2014-es várakozásunk 12 milliárd forinttal marad el az előirányzattól. A különbséget alapvetően a 2013. augusztus 1-jétől hatályos intézkedések (adókulcsok emelése, adófizetési plafon eltörlése a készpénzfelvételnél) 2014-ben érvényesülő teljes éves hatásának eltérő megítélése okozhatja. A 2013-as bázisra vonatkozó becslésünket a nyári hónapok bevételi adatai következtében lefelé módosítottuk.

LAKOSSÁGI BEFIZETÉSEK

Az MNB prognózisa és a költségvetési előirányzat között csekély, 5 milliárd forint eltérés van, ezen belül **személyi jövedelemadóból** 7 milliárd forinttal számítunk kevesebb bevételre az előirányzathoz képest. 2013-ban előrejelzésünk szerint az előirányzatnak megfelelő adó fog befolyjni. Mivel bértömeg-indexünk kicsit magasabb a törvényjavaslatban szereplőnél, ezért a 2014-es előirányzatot kismértékben túltervezettnek tartjuk. Az általános indokolásban szereplő, kamatjövedelmek utáni személyi jövedelemadó-csökkenés összhangban van az előrejelzésünkkel, a családi adóalap-kedvezmény mértékét is csak 3 milliárd forinttal becsüljük alacsonyabbra.

⁶ Az elemzésünk lezárulta után nyilvánosságra hozott szeptember havi áfabevétel számottevően kedvezőbbben alakult a prognózisunknál, ami az éves bevételeket is érintheti.

5. táblázat: Központi alrendszer bevételei - az előrejelzések összehasonlítása (milliárd forint)

	2013		2014		
	Törvényi előirányzat	MNB-előrejelzés	Törvényi előirányzat	MNB-előrejelzés	Eltérés
KÖZPONTI ALRENDSZER ADÓ- ÉS JÁRULÉKBEVÉTELEI	11 131	10 758	11 434	11 289	-145
Gazdálkodó szervezetek befizetései	1 451	1 141	1 352	1 290	-61
Társasági adó	321	332	359	347	-11
Pénzügyi szervezetek különadója	144	132	144	144	0
Egyes ágazatokat terhelő különadó	5	10	0	0	0
Egyszerűsített vállalkozási adó	108	107	67	70	3
Bányajáradék	95	64	65	55	-10
Játékadó	47	31	33	33	0
Energiaellátók jövedelemadója	80	62	61	52	-9
Kisadózók tételes adója	74	29	78	52	-26
Kisvállalati adó	130	11	45	36	-10
Elektronikus útdíj	75	75	150	150	0
Közműadó	60	52	53	52	-1
Egyéb adók és befizetések	312	237	296	298	2
Korkedvezmény-biztosítási járulék*	na.	na.	0	0	0
Fogyasztáshoz kapcsolt adók	4 287	3 986	4 303	4 151	-152
Általános forgalmi adó	2 953	2 722	3 000	2 861	-139
Jövedéki adó	947	920	932	933	1
Regisztrációs adó	14	14	16	16	0
Távközlési adó	44	47	57	55	-2
Pénzügyi tranzakciós illeték	301	256	269	257	-12
Biztosítási adó	28	27	28	28	0
Lakosság befizetései	1 658	1 651	1 700	1 695	-5
Személyi jövedelemadó	1 502	1 502	1 550	1 543	-7
Illetékbefizetések, egyéb adók	112	107	111	111	0
Gépjárműadó	44	42	39	42	3
Elkülönített alapok adó- és járulékbevételei	239	254	248	262	14
Társadalombiztosítási alapok adó- és járulékbevételei	3 496	3 728	3 832	3 891	59
Szociális hozzájárulási adó és járulékok	3 270	3 470	3 571	3 636	65
Egyéb járulékok és adók	227	258	261	254	-6
EGYÉB BEVÉTELEK	274	378	388	387	0
Központi ktv. egyéb bevételei	169	273	271	271	0
Társadalombiztosítási alapok egyéb bevételei	40	40	44	44	0
Elkülönített alapok egyéb bevételei	66	66	73	73	0
KAMATBEVÉTELEK	93	115	92	114	22
BEVÉTELI TÉTELEK ÖSSZESEN	11 499	11 252	11 913	11 790	-123

A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI ÉS AZ ELKÜLÖNÍTETT ALAPOK BEVÉTELEI

A társadalombiztosítási alapok adó- és járulékbevételei előrejelzésünk szerint 59 milliárd forinttal meghaladhatják az előirányzatot. Ennek fő oka, hogy a Munkahelyvédelmi akcióterv nyújtotta járulékkedvezményeket előrejelzésünk szerint kevesebben vehetik igénybe a törvényjavaslathoz képest - nagyrészt a KIVÁ-ba történő alacsonyabb átlépés miatt. Az eltérésben szerepet játszhat a magasabb 2013-as bázis is: prognózisunk szerint a 2013. évi járulékbevételek lényegesen meg fogják haladni az előirányzatot. Az általunk feltételezett magasabb bruttó bértömegindex szintén a nagyobb járulékbevételek irányába hat. A Népesedéspolitikai program keretében a családi kedvezmény egyéni járulékokra való kiterjesztése miatt – a költségvetési törvényjavaslathoz hasonlóan – 48 milliárd forint járulékcsökkentő hatásra számítunk.

Az **egészségügyi hozzájárulásra** adott prognózisunk 7 milliárd forinttal alacsonyabb az előirányzatnál, amit valószínűleg a 2013 augusztusában bevezetett, kamatjövedelmek utáni új fizetési kötelezettség hatásának eltérő becslése magyaráz.

Az **elkülönített állami pénzalapok** esetében a költségvetési előirányzatnál 14 milliárd forinttal magasabb adó- és járulékbévételeket prognosztizálunk 2014-re. Az eltérést elsősorban az magyarázhatja, hogy a törvényjavaslatához képest eltérően becsüljük meg a Munkahelyvédelmi akcióterv igénybevételét és a Nemzeti Foglalkoztatási Alap (NFA) szakképzési hozzájárulásból, illetve egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulékokból származó bevételére gyakorolt költségvetési hatását.

4.2. Elsődleges kiadások

Az **elsődleges kiadások** prognózisunk szerint a GDP 0,4 százalékával, összesen 113 milliárd forinttal maradhatnak el a költségvetési törvényjavaslatban szereplő előirányzattól. Az eltérés döntő része a központi költségvetési szervek és fejezetek nettó kiadásainál jelentkezik, és a törvényjavaslatban feltételezettnél alacsonyabb európai uniós forrásle híváshoz és kisebb önrész igényhez kapcsolódik.

KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK ÉS FEJEZETEK NETTÓ KIADÁSAI

A **központi költségvetés intézményi és fejezeti nettó kiadásaira** készített előrejelzésünk 114 milliárd forinttal alacsonyabb a törvényjavaslat előirányzatánál. A különbséget teljes egészében az magyarázza, hogy az uniós támogatásoknál mintegy 600 milliárd forinttal alacsonyabb támogatás-bevonással számolunk a törvényjavaslatához képest, ennek a következménye, hogy előrejelzésünk szerint a támogatásokhoz felhasznált saját forrás is kisebb lesz az előirányzottnál.

A fejezeti és intézményi nettó kiadások előirányzata 2014-re jóval magasabb az általunk korábban becsülnél. A 2014. évi előirányzat - a költségvetési szervek központi költségvetésbe történő közvetlen befizetéseit is figyelembe véve - az elfogadott 2013. évi költségvetési törvényjavaslatához képest mintegy 600 milliárd forinttal emelkedik.

- A növekményből mintegy 150 milliárd forintot tesz ki a **pedagógus életpályamodell** bevezetésének többlet költsége.
- További 260 milliárd forint többlet kiadás az **uniós támogatásokhoz felhasználandó saját források** növekedéséből adódik, mert 2014-ben az uniós támogatások - és ebből következően a költségvetés által fizetendő önrész - számottevő megugrását vetíti előre a törvényjavaslat 2013-hoz képest. Továbbá a saját forrású kiadások növekedéséhez az is hozzájárul, hogy az uniós támogatású projektek utólagos pénzügyi elszámolásának rendszere miatt a tervek szerint jövőre egyenlegében mintegy 66 milliárd forintnyi támogatási előleg jelenik meg a pénzforgalmi kiadásokban. Ez a tétel az eredményszemléletű statisztikai korrekciókban javítja az egyenleget, így a támogatások megelőlegezése nem növeli az ESA-hiányt.
- A fennmaradó mintegy 220 milliárd forintnyi nettó többletkiadás további három tényezőre vezethető vissza. Egyrészt az általánosan érvényesített bérfelfagyasztás nem jelenti automatikusan a bértömeg befagyasztását, ugyanis az intézmények egy részénél az éves előirányzat emelkedett – például a korábbi intézkedések hatása miatt. Másrészt új feladatok is megjelentek a kiadások között: beruházási célú transzferek, sporttámogatási célú transzferek, működési-üzemeltetési kiadások. Harmadrészt néhány olyan kiadás is szerepel a fejezeti kiadások között, amelyek a pénzforgalomban megjelennek, de az eredményszemléletű kiadásokat nem érintik, például tőkeemelések. Ugyanakkor megfigyelhető, hogy a dologi és egyéb kiadásoknál a költségek befagyasztására vonatkozó tervezési irányelv összességében megvalósult.

CSALÁDI TÁMOGATÁSOK, SZOCIÁLIS JUTTATÁSOK

A költségvetési törvényjavaslat előirányzata alapján a **Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap**ból 539 milliárd forintot fordíthatnak 2014-ben családi támogatásokra és szociális juttatásokra. Előrejelzésünk lényegében megegyezik a törvényi előirányzattal. A családtámogatásokon belül a gyermekgondozási segély (gyes) a 2013-as előirányzathoz képest emelkedett, ami teljes egészében a rugalmas gyes bevezetéséből ered. Az új intézkedés előzetes becsléseink alapján 6 milliárd forinttal növelheti a kiadásokat.

AZ ELKÜLÖNÍTETT ALAPOK KIADÁSAI

Az **elkülönített állami pénzalapok** kiadásaira vonatkozó előrejelzésünk lényegében megegyezik a 2014. évi törvényi előirányzattal. A **Nemzeti Foglalkoztatási Alap** kiadásainak előirányzata ugyanakkor jelentős növekedést mutat 2013-hoz képest, amit a közfoglalkoztatási kiadások (Start-munkaprogram) 30 milliárd forintos emelkedése és a „2014-2020-as időszak munkaerőpiaci programjainak előfinanszírozása” nevű új előirányzat bevezetése okoz.

6. táblázat: Központi alrendszer kiadásai - az előrejelzések összehasonlítása (milliárd forint)

	2013		2014		Eltérés
	Törvényi előirányzat	MNB-előrejelzés	Törvényi előirányzat	MNB-előrejelzés	
ELSŐDLEGES KIADÁSI TÉTELEK	11 141	11 372	11 673	11 560	-113
Egyedi, normatív és közmédiának nyújtott támogatások	337	335	353	353	0
Szociálpolitikai menedíj támogatás	93	93	104	104	0
Lakásépítési támogatások	202	146	159	159	0
Családi támogatások, szociális juttatások	546	532	539	541	2
Korhatár alatti ellátások	283	241	176	178	3
Központi költségvetési szervek és fejezetek nettó kiadásai	2 845	3 141	3 466	3 351	-114
Helyi önkormányzatok támogatása	636	670	704	704	0
Hozzájárulás az EU költségvetéséhez	277	352	289	289	0
MNB elszámolásokkal kapcsolatos kiadások	0	0	0	0	0
Központi tartalékok	590	433	296	296	0
Adósságátvállalás	30	34	0	0	0
Egyéb kiadások	261	363	344	340	-4
Elkülönített alapok kiadásai	439	419	451	456	5
NFA - Passzív kiadások	59	54	56	57	1
Egyéb kiadások	379	365	395	399	4
Társadalombiztosítási alapok kiadásai	4 603	4 614	4 793	4 789	-4
NYA - Nyugellátások	2 831	2 824	2 948	2 935	-13
EA - Rokkantsági, rehabilitációs ellátások	349	357	345	348	3
EA - Pénzbeli ellátások	209	202	217	217	0
EA - Gyógyító megelőző ellátások	881	891	932	932	0
EA - Gyógyszerkassza nettó kiadásai	231	234	238	242	4
Egyéb kiadások	103	106	113	115	2
KAMATKIADÁSOK	1 237	1 218	1 165	1 190	25
KIADÁSI TÉTELEK ÖSSZESEN	12 379	12 590	12 838	12 750	-88

AZ EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ALAP PÉNZBELI ELLÁTÁSAI

A **gyermekgondozási díj (gyed)** esetében 2014. évi előrejelzésünk a törvényi előirányzatnál 10 milliárd forinttal alacsonyabb kiadási alappályát vetítene előre a Népesedéspolitikai program keretében várhatóan bevezetésre kerülő rugalmas gyed nélkül. Az előirányzat és az alap-előrejelzés közötti eltérést vélhetően teljes egészében a tervezett szabályváltozás hatása magyarázza. Mivel a költségvetési törvényjavaslat nem tartalmaz paraméterezhető intézkedéseket, így a 10 milliárd forintos eltérést a lépés feltételezett hatásaként érvényesítjük előrejelzésünkben.

AZ EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ALAP TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSAI

A **gyógyító-megelőző ellátások** esetében elfogadjuk a költségvetési törvényjavaslatban szereplő előirányzatot. A 2014. évi előirányzat 41 milliárd forinttal nagyobb a szeptemberben megvalósult ágazati béremelést is tartalmazó 2013. évi prognózisunknál, így fedezetet jelenthet a bérfejlesztés jövő évi költségvetési hatása mellett a dologi kiadások reálértékének fenntartására is. Mindez arra utal, hogy a Kormány már nem számol a Konvergencia Programban meghirdetett, a közzféra bérjellegű és dologi kiadásait érintő befagyasztással a gyógyító-megelőző ellátások esetében.

A **gyógyszerkassza** nettó kiadásaira számított előrejelzésünk - a törvényjavaslatban szereplőnél magasabb bevételi és kiadási szint mellett – lényegében megegyezik a törvényi előirányzattal. A gyógyszergyártói és forgalmazói befizetések 11 milliárd forinttal meghaladhatják a törvényjavaslatban szereplő értéket, míg a gyógyszerkassza kiadásai prognózisunk szerint 15 milliárd forinttal túlléphetik az előirányzatot. A gyógyszerterápiák előrejelzésünk és a költségvetési törvényjavaslatban szereplő érték alapján is a várható inflációt meghaladó mértékben emelkedhetnek 2014-ben az előző évhez képest.

NYUGDÍJKIADÁSOK

A **nyugdíjszerű ellátások** törvényi előirányzatai óvatos tervezést tükröznek. A költségvetési törvényjavaslatban szereplő előirányzat 3468 milliárd forintot tesz ki, aminél kismértékben alacsonyabb kiadási szintet vetít előre prognózisunk. Mivel az ellátások törvényjavaslatban meghatározott emelésének mértéke megegyezik az MNB inflációra vonatkozó előrejelzésével, így a prognózisok közötti eltérést az alapfolyamatokra, illetve az intézkedések hatásaira vonatkozó eltérő feltételezések magyarázhatják.

- A **Nyugdíjbiztosítási Alap** öregségi és öregségi jellegű ellátásaira vonatkozó előrejelzésünk 13 milliárd forinttal marad el a törvényi előirányzattól. Az öregségi nyugdíjkiadások, valamint a szolgálatfüggő nyugellátások⁷ esetében a költségvetési törvényjavaslatnál alacsonyabb kiadási szinttel számolunk, míg a hozzátartozói ellátások esetében prognózisunk meghaladja az előirányzatot. A szolgálatfüggő nyugellátások esetében a költségvetési törvényjavaslatnál alacsonyabb előrejelzést az új belépőkre vonatkozó eltérő feltételezések magyarázhatják.
- Az **Egészségbiztosítási Alap**ból folyósított rokkantsági és rehabilitációs ellátásokra, valamint a **Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap** által finanszírozott korhatár alatti ellátásokra vonatkozó prognózisunk lényegében megegyezik a törvényi előirányzattal.

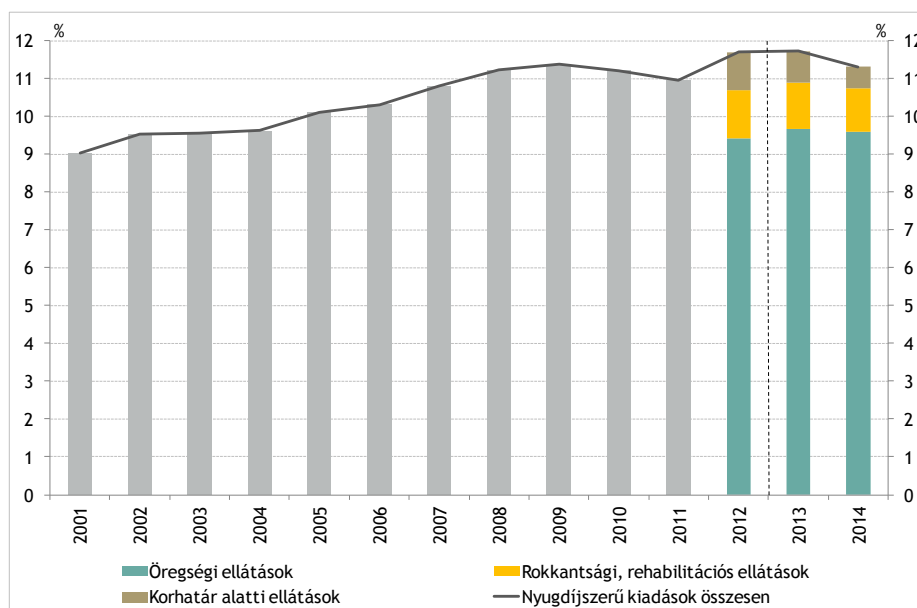
A nyugdíjszerű ellátásokra készített 2014. évi előrejelzésünk 2013-hoz képest csak mérsékelt kiadásnövekedéssel számol, a kiadások a GDP arányában kismértékben csökkenhetnek is jövőre (1. ábra). A visszafogott kiadási dinamika a korábbi években megfigyeltnél alacsonyabb várható infláció mellett az elmúlt években meghozott, ellátotti létszámot érintő intézkedések hatására vezethető vissza.

- Az öregségi nyugdíjkorhatár 2014 és 2022 között 62 évről fokozatosan 65 évre emelkedik, és az 1952-ben születetteket érinti elsőként, így 2014-ben az új öregségi nyugdíj-megállapításokhoz kapcsolódó kiadások a demográfiai változások által indokoltnál kisebb mértékben emelkedhetnek az előző évhez képest.
- A rokkantsági és rehabilitációs ellátásokra fordított kiadások a megváltozott munkaképességűek ellátórendszerének átalakítása és az ellátotti állomány felülvizsgálata miatt tovább csökkenhet 2014-ben.
- A korhatár előtti nyugdíj szigorításának hatása a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap kiadásainál jelentkezik. Prognózisunk alapján a korhatár alatti ellátások kiadásai érdemben csökkenhetnek 2014-ben az előző évhez képest, mivel az intézkedés hatására szigorodó új nyugdíj-megállapítások csökkentik a belépők számát, míg a már állományban lévő ellátottak a nyugdíjkorhatár elérésével folyamatosan átlépnek az öregségi nyugellátásban részesülők közé.

⁷ 40 év jogosultsági idővel rendelkező nők életkortól független öregségi nyugdíjazásának lehetősége, illetve ezen ellátások kiadásai.

Az egyes nyugdíjszerű ellátástípusokon belül érdemi létszám- és kiadásnövekedéssel kizárólag a 40 év jogosultsági idővel rendelkező nők nyugellátásainál számolunk, a korhatáremelés és a korai nyugdíjazás lehetőségének szigorítása növelheti az új belépők számát.

1. ábra: Nyugdíjszerű ellátások kiadásainak alakulása 2001 és 2014 között (a GDP arányában)

Megjegyzés: A 2001 és 2011 közötti adatok a költségvetési zárszámadások alapján mutatják be a nyugdíjszerű ellátások kiadásait, amelyek nem feleltethetők meg a 2012 januárjától bevezetett elszámolási rend kategóriáinak. 2012-től az „öregségi ellátások” kategóriája a korhatár feletti öregségi jellegű, a korhatár feletti rokkantsági, a 40 év jogosultsági idővel rendelkező nők által igénybe vehető szolgálatfüggő nyugellátásokat és a hozzátartozói ellátásokat tartalmazza. A 2012. évi adatok a 2012. évi központi költségvetésről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat alapján kerülnek bemutatásra. A 2013. és a 2014. évi értékek aktuális előrejelzésünket mutatják.

Forrás: MNB számítás, zárszámadások.

4.3. Kamategyenleg

A **pénzforgalmi nettó kamatkidadásokra** vonatkozó előrejelzésünk nagyságrendileg megegyezik a 2014-es költségvetési törvényjavaslatban szereplő előiránnyal. A hasonló nettó érték úgy alakul ki, hogy prognózisunk a bruttó kamatkidadások és a kamatbevételek tekintetében is magasabb a törvényi előirányzatnál.

Az általunk előrejelzett **bruttó kamatkidadások** 25 milliárd forinttal, míg a kamatbevételek közel 22 milliárd forinttal magasabbak az előirányzatnál. A bevételeket az utóbbi években rendre alultervezte az előirányzat, megítélésünk szerint 2014-ben is hasonló lehet a helyzet.

Az **eredményszemléletű (ESA- és EDP-szerinti) nettó kamatkidadásokra** vonatkozó prognózisunk 7 milliárd forinttal magasabb, mint a törvényjavaslatban szereplő előrejelzés (a pénzforgalmi nettó kamatkidadásokat az ESA-híddal korrigálva).

5. A KÖLTSÉGVETÉSI TÖRVÉNYJAVASLATHOZ KAPCSOLÓDÓ FŐ KOCKÁZATOK

A kockázatok együttes megvalósulásának esélye nem nagy, ezért inkább egyedi mérlegelésüknek van jelentősége. Általánosságban növeli a kockázatokat a 2013. évi tervezési bázis bizonytalansága, valamint az, hogy egyes új intézkedések paraméterei még nem ismertek (Népesedéspolitikai program). Jelen elemzésünk kockázati scenárió nem tartalmaz, az alapszenárió **makrogazdasági feltételezései** megegyeznek a 2013. szeptemberi inflációs jelentés makrogazdasági pályájával, ami figyelembe veszi a költségvetési törvényjavaslatban szereplő új intézkedéseket.

- A kormány és az MNB makrogazdasági prognózisa között nincsen érdemi különbség. A makrogazdasági pálya körül szimmetrikus kockázatokat érzékelünk, ugyanakkor alternatív makrogazdasági pályák és hatások számszerűsítése meghaladja elemzésünk kereteit.
- A frekvencia használati jogok értékesítéséből várt bevételek terv szerinti teljesülése bizonytalan. A mobilfrekvenciák esetén az idei tárgyalások során meghosszabított használati jogok előtt az inkubens mobilszolgáltatók a 2011-es árverés keretében is szereztek újakat. Ezek után lehet majd 2014-ben az általános indokolásban felsorolt frekvenciatartományok használati jogait is megvásárolni, ugyanakkor kérdéses, hogy képesek és hajlandók-e a szolgáltatók megfizetni a tervezett összeget az új frekvenciákért a korábbi frekvenciavásárlások után, megnövekedett fiskális terhek mellett. A tényleges bevétel alapvetően annak a függvénye, hogy van-e elegendő mértékű további technológiai lehetőség a költségcsökkentésre vagy a mobilszolgáltatások fejlesztésére, illetve, hogy elég nagy-e a fogyasztói kereslet ezekre a jobb minőségű szolgáltatásokra. Ezt a kockázatot mérsékli, hogy a frekvencia-hasznosítási díjak a Beruházási Alap kiadásait fedező bevételnek számítanak. A Beruházási Alap előirányzatainak esetében új kötelezettséget vállalni az államháztartásért felelős miniszter előzetes egyetértésével lehet.
- Az adóbeszedés hatékonyságát javító intézkedések jelentős részben az általános forgalmi adót célozzák meg, aminek a jövő évi hatása rendkívül bizonytalan. Azt a technikai feltételezést alkalmaztuk, hogy 2013-ban 30 milliárd forint, 2014-ben 60 milliárd forint lehet az ebből származó bevétel, de ezt jelentős kétoldali kockázatok övezik. Az NGM pontos becslését nem ismerjük, de valószínűleg magasabb ennél.
- A Népesedéspolitikai program hatását kétirányú kockázatok övezik – az intézkedéscsomag pontos paramétereit az elemzés lezárásáig nem ismerhettük meg.
- Az elektronikus útdíjból várható bruttó 133 milliárd forint bevétellel kapcsolatban az útdíj tranzitforgalmat potenciálisan visszafogó hatását nem lehet egyelőre pontosan megítélni.
- Az energiaellátók jövedelemadójából származó bevételek jelentősen alul és felül is teljesülhetnek. A felfelé mutató kockázatot a 2013-tól hatályos adóalap-szélesítésnek és a névleges adókulcs emelésének egyelőre nehezen előre jelezhető hatása okozza (kevés vállalat, koncentrált decemberi befizetés). A lefelé mutató kockázat a rezsicsökkentésekből ered.
- Mérsékelt kétirányú kockázatokat jelent a kisadózó vállalkozások tételes adónemét (KATA) választó egyéni vállalkozók és evs vállalkozások száma. Sok érintett számára jelentene alacsonyabb közterhet a KATA, de az átlépők száma egyelőre nem érte el a korábban becsültet, és a 2014-ben történő átlépések számát is komoly bizonytalanságok övezik.
- Amennyiben az általunk feltételezetttnél több uniós támogatásban részesül hazánk jövőre, akkor a szükséges önerő biztosítása az általunk számítotttnál több saját forrású kiadást tesz szükségessé, amely hiánynövelő tényező lehet. Ebben az esetben ugyanakkor a gazdaság magasabb növekedési pályára kerül, ami többlet adóbevételeket generál az alappályánkhoz képest. Így ennek a kockázatnak a költségvetési egyenlegre gyakorolt hatása bizonytalan, a támogatások szerkezetétől függően összességében akár még pozitív irányú is lehet.
- A magasabb hiány irányába mutató kockázatok ellen hatna, ha a Beruházási Alapba sorolt előirányzatokra vonatkozóan – hasonlóan az Országvédelmi Alaphoz – csak a hiánycél várható teljesülése esetén engedne újabb kötelezettségvállalást a Kormány.

6. A TÖRVÉNYJAVASLAT JOGSZABÁLYI MEGFELELŐSÉGE

6.1. Az Alaptörvényben foglalt adósságszabály⁸

Előrejelzésünk szerint a GDP-arányos államadósság csökkenhet 2014-ben, így a törvényjavaslat eleget tesz az Alaptörvény adósságszabályának. Prognózisunk alapján 2,8 százalékos lehet az államháztartás ESA-módszertan szerinti GDP-arányos hiánya (az Országvédelmi Alap teljes zárolását feltételezve), ami mellett az adósságráta 0,7 százalékponttal mérséklődhet 2014-ben. Ez kissé meghaladja a törvényjavaslatban tervezett adósságcsökkenést (0,5 százalékpont), aminek oka, hogy az Országvédelmi Alap törlésével előrejelzésünk szerint az előirányoztnál alacsonyabb hiány is elérhető.

A stabilitási törvény szerint definiált adósságmutató a költségvetési törvényjavaslat szerint 2013. év végén a GDP 77,4 százaléka, 2014. végén a GDP 76,9 százaléka lehet. Az MNB becslése szerint a javaslatban meghatározott árfolyamon (296,9 forint/euró) az államháztartás 2013. év végi adóssága a GDP 78,5, a 2014. végi adósságráta 77,8 százaléka lenne. A 2013. évi bázisban jelentkező különbség okait a rendelkezésünkre álló információk alapján nem lehet azonosítani, mert nem ismert a Kormány 2013. évi aktuális hiányprognózisa és az adósság alakulásának levezetése, de a bázis eltérése nem befolyásolja a 2014. évi adósságdinamikát, ami a Költségvetési Tanács későbbi döntésének középpontjában áll.

Előrejelzésünk szerint 2014-ben döntően a pénzforgalmi hiány határozza meg az adósság nominális alakulását, mert nem tételeztük fel a kormányzati betétek felhasználását (vagy növelését), és a stabilitási törvénnyel összhangban változatlan (a törvényjavaslatban meghatározott) árfolyammal számoltunk. A hiányon felül mindössze az hatott előrejelzésünkben az adósság alakulására, hogy az államadósság részét képező Diákhitel 2. programban a felvett hitelállomány 10 milliárd forintos növekedését tételeztük fel.

2014-ben a nominális GDP várhatóan kissé magasabb ütemben nő, mint 2013-ban, így kevésbé gördít akadályt az adósságráta csökkenése elé.

7. táblázat Az államadósság alakulása milliárd forintban és a GDP százalékában

	Törvény- javaslat	MNB	Törvény- javaslat	MNB
	milliárd forint		a GDP százalékában	
1. 2013. évi induló Gstv. szerinti államadósság	22603	22917	77,4	78,5
2. 2014. évi hiány*	955	888	3,1	2,9
3. Egyéb hatás	1	1	0,0	0,0
4. 2014. évi várható Gstv. szerinti államadósság (1+2+3)	23559	23806	76,9	77,8
5. GDP-arányos államadósság 2014. évi változása (4-1)			-0,5	-0,7

*MNB prognózis a szabad tartalékok zárolásával.

Az államháztartás EDP-módszertan szerinti GDP-arányos adóssága az MNB prognózisa szerint 2013 végén - a törvényjavaslatban szereplő devizaárfolyamokkal számolva - 79,4 százalékos lehet, míg 2014 végén a GDP 78,6 százaléka. A stabilitási törvénnyel szembeni szintbeli különbséget statisztikai módszertani okok magyarázzák, az adósság jövő évi változása pedig várakozásunk szerint hasonló lesz mindkét módszertan szerint.

⁸ Az Alaptörvény szerint a költségvetési törvénynek biztosítani kell, hogy a kormányzati szektor bruttó adóssága egészen addig csökkenjen a GDP-hez képest, amíg el nem éri az 50 százalékos szintet. Bár a Költségvetési Tanácsnak a törvénytervezet véleményezése során még nem szükséges megállapításokat tennie az adósságszabály teljesítéséről, de a vétőjog súlya miatt fontos, hogy a KT már ebben a fázisban ellenőrizze a szabály teljesülését.

8. táblázat: Az EDP-módszertan szerint számított államadósság alakulása milliárd forintban és a GDP százalékában

	Milliárd forint	GDP százalékában
1. 2013. évi induló EDP államadósság	23164	79,4
2. 2014. évi hiány*	888	2,9
3. Egyéb hatás	1	0,0
4. 2014. évi várható EDP államadósság (1+2+3)	24052	78,6
5. GDP-arányos államadósság 2014. évi változása (4-1)		-0,7

*MNB prognózis a szabad tartalékok zárolásával.

6.2. A stabilitási törvény átmeneti szabálya és adósságképlete

A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló törvény adósságképlete 2016-ban lép életbe, addig átmeneti rendelkezésként azt írja elő, hogy az EDP-módszertan szerinti hiány mértéke nem lehet nagyobb, mint a GDP 3 százaléka. Előrejelzésünk szerint 2014-ben az Országvédelmi Alap zárolását feltételezve a GDP 2,8 százalékát érheti el a hiány, így a stabilitási törvény átmeneti rendelkezése várhatóan teljesül.

6.3. A stabilitási törvény adósságképlete

Az adósság nominális változására vonatkozó adósságképlet először a 2016-os költségvetésre lesz érvényes, de tájékoztatásul számszerűsítettük, hogy előrejelzésünk szerint az adósság nominális növekedése jelentősen meghaladja a képlet által megengedett mértéket, mindenképp azért, mert az infláció alig haladja meg a GDP reálértékének növekedési ütemét.

Az adósság megengedett növekedési üteme (az infláció és a reálnövekedés felének különbsége) 1,3-1,4 százalék a költségvetési törvényjavaslat makrogazdasági pályája és az MNB előrejelzése szerint is. A képlet igen alacsony, a GDP 1 százaléka körüli hiányt engedne csak meg, ami megítélésünk szerint túlzott mértékű fiskális szigorítást tenne szükségessé.

Az adósságképlet 2014. évi számszerűsítése arra utal, hogy indokolt a képlet felülvizsgálata.

9. táblázat: A hatályba még nem lépett adósságképlet (milliárd forint)

	Költségvetés	MNB
1. Infláció (i)	2,4	2,4
2. Reálnövekedés (g)	2,0	2,1
3. Adósságképlet indexe (i-g/2)	1,4	1,3
4. A 2013. évi adósság (milliárd forint)	22 603	22 917
5. A 2014-ban megengedhető adósságnövekmény (milliárd forint) (3 * 4)	314	309
6. 2014. évi pénzforgalmi hiány (milliárd forint)	955	888

FÜGGELÉK: HÁTTÉRTÁBLÁZATOK

10. táblázat: MNB-prognózis és törvényi előirányzat — bevételek (milliárd forint)

BEVÉTELEK	2013		2014		
	előirányzat	MNB	előirányzat	MNB	eltérés
KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS					
GAZDÁLKODÓ SZERVEZETEK BEFIZETÉSEI					
Társasági adó	321	332	359	347	-11
Hitelintézeti járadék	37	21	23	23	0
Pénzügyi szervezetek különadója	144	132	144	144	0
Egyes ágazatokat terhelő különadó	5	10	0	0	0
Egyszerűsített vállalkozási adó	108	107	67	70	3
Ökoadók (energiaadó, környezetterhelési díj)	26	24	25	25	0
Bányajáradék	95	64	65	55	-10
Játékadó	47	31	33	33	0
Egyéb befizetések	34	20	21	21	0
Egyéb központosított bevételek	251	212	343	345	2
Energiaellátók jövedelemadója	80	62	61	52	-9
Cégautóadó	39	34	35	35	0
Kisadózók tételes adója	74	29	78	52	-26
Kisvállalati adó	130	11	45	36	-10
Közműadó	60	52	53	52	-1
Korkezdvezmény-biztosítási járulék	na.	na.	0	0	0
ÖSSZESEN	1 451	1 141	1 352	1 290	-61
FOGYASZTÁSHOZ KAPCSOLT ADÓK					
Általános forgalmi adó	2 953	2 722	3 000	2 861	-139
Jövedéki adó	947	920	932	933	1
Regisztrációs adó	14	14	16	16	0
Távközlési adó	44	47	57	55	-2
Pénzügyi tranzakciós illeték	301	256	269	257	-12
Biztosítási adó	28	27	28	28	0
ÖSSZESEN	4 287	3 986	4 303	4 151	-152
LAKOSSÁG BEFIZETÉSEI					
Személyi jövedelemadó	1 502	1 502	1 550	1 543	-7
Illetékbefizetések	111	105	110	110	0
Gépjárműadó	44	42	39	42	3
Egyéb lakossági adók	1	2	1	1	0
ÖSSZESEN	1 658	1 651	1 700	1 695	-5
KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK ÉS FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK					
Költségvetési szervek bevételei	1 042	1 333	1 161	1 461	300
Szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei	23	83	29	109	80
Szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok EU támogatása	1 425	1 311	1 712	1 059	-653
ÖSSZESEN	2 489	2 727	2 902	2 629	-273
BEFIZETÉS AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS ALRENDSZEREIBŐL	97	98	72	72	0
ÁLLAMI, KINCSTÁRI VAGYONNAL KAPCS. BEFIZETÉSEK	116	193	200	200	0
EGYÉB BEVÉTELEK	15	33	19	19	0
UNIÓS ELSZÁMOLÁSOK	26	26	33	33	0
ADÓSSÁGSZOLGÁLTATLAL KAPCSOLATOS BEVÉTELEK	93	122	92	114	22
KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS BEVÉTELE ÖSSZESEN	10 232	9 976	10 672	10 203	-469

BEVÉTELEK	2013		2014		
	előirányzat	MNB	előirányzat	MNB	eltérés
ELKÜLÖNÍTETT ALAPOK					
NFA - Szociális hozzájárulási adó és járulékok	120	122	125	127	2
NFA - Szakképzési hozzájárulás	55	67	57	66	9
KTIA - Innovációs járulék	53	54	56	57	1
NKA - 5-ös lottó bevétel	11	11	10	12	2
Alapok egyéb bevételei, központi költségvetési támogatások	202	202	190	190	0
ELKÜLÖNÍTETT ALAPOK BEVÉTELE ÖSSZESEN	441	456	438	452	14
TB ALAPOK					
NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ALAP	2 847	3 053	2 965	3 018	53
Szociális hozzájárulási adó és járulékok	2 704	2 892	2 924	2 977	53
Egyéb járulékok és hozzájárulások	23	40	17	17	0
Központi költségvetési támogatások, térítések	98	98	0	0	0
Egyéb bevételek	22	22	24	24	0
EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ALAP	1 804	1 844	1 884	1 901	17
Szociális hozzájárulási adó és járulékok	566	577	647	660	12
Egyéb járulékok és hozzájárulások (EHO is)	158	176	202	194	-8
Központi költségvetési támogatások, térítések és átvétel Ny. Alaptól	974	974	923	923	0
Egyéb bevételek	106	117	112	124	12
TB ALAPOK BEVÉTELE ÖSSZESEN	4 652	4 897	4 849	4 919	70
BEVÉTELEK ÖSSZESEN	15 325	15 329	15 958	15 573	-385

11. táblázat: MNB-prognózis és törvényi előirányzat — kiadások (milliárd forint)

KIADÁSOK	2013		2014		
	előirányzat	MNB	előirányzat	MNB	eltérés
KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS					
EGYEDI ÉS NORMATÍV TÁMOGATÁSOK	269	269	283	283	0
KÖZSZOLGÁLATI MŰSORSZOLG. TÁMOGATÁSA	69	67	70	70	0
SZOCIÁLPOLITIKAI MENETDÍJ TÁMOGATÁS	93	93	104	104	0
LAKÁSTÁMOGATÁSOK	202	146	159	159	0
NEMZETI SZOCIÁLPOLITIKAI ALAP					
Családi támogatások, szociális juttatások	546	532	539	541	2
Korhatár alatti ellátások	283	241	176	178	3
KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK ÉS FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK KIADÁSAI					
Költségvetési szervek kiadásai	2 968	3 346	3 223	3 523	300
Szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai	2 441	2 596	3 188	2 500	-688
MNB ELSZÁMOLÁSOKKAL KAPCSOLATOS KIADÁS					
TARTALÉKOK					
AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS ALRENDSZEREINEK TÁMOGATÁSA	1 840	1 873	1 738	1 738	0
TÁRSADALMI ÖNSZERVEZŐDÉSEK TÁMOGATÁSA	4	4	10	10	0
ÁLLAMI VAGYONNAL KAPCSOLATOS KIADÁS	174	240	171	171	0
KORMÁNYZATI RENDKÍVÜLI KIADÁSOK ÉS EGYÉB KIADÁSOK	53	87	127	127	0
ÁLLAM ÁLTAL VÁLLALT KEZESSÉG ÉRVÉNYESÍTÉSE	30	32	32	32	0
ADÓSSÁGTVÁLLALÁS ÉS TARTOZÁS-ELENGEDÉS	30	34	4	0	-4
BEFIZETÉS AZ EU-BA	277	352	289	289	0
ADÓSSÁGSZOLGÁLAT, KAMATTÉRÍTÉS	1 237	1 218	1 165	1 190	25
A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS ÖSSZES KIADÁSA	11 105	11 560	11 573	11 211	-362
ELKÜLÖNÍTETT ALAPOK					
NFA - Passzív kiadások	59	54	56	57	1
NFA - Aktív és egyéb kiadások	296	290	321	322	1
Egyéb alapok kiadásai	94	85	84	87	3
AZ ELKÜLÖNÍTETT ALAPOK KIADÁSA ÖSSZESEN	449	429	461	466	5
TB ALAPOK					
NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ALAP	2 847	2 840	2 965	2 952	-13
Nyugellátások	2 831	2 824	2 948	2 935	-13
Egyéb kiadások, pénzeszközátadás	17	17	17	17	0
EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ALAP	1 804	1 836	1 884	1 904	20
Rokkantsági és rehabilitációs ellátások	349	357	345	348	3
Táppénz	62	59	63	62	-1
Gyermekgondozási díj	95	94	106	106	0
Egyéb pénzbeli ellátások	52	49	48	48	1
Gyógyító megelőző ellátás	881	891	932	932	0
Gyógyszertámogatások	280	297	294	309	15
Egyéb természetbeni ellátások és egyéb kiadások	86	89	96	98	2
TB ALAPOK KIADÁSA ÖSSZESEN	4 652	4 677	4 849	4 856	7
KIADÁSOK ÖSSZESEN	16 205	16 666	16 883	16 533	-350